

ποὺ ἔπειφτε πρὸς τὰ πίσω καὶ τὴν βιάση τῆς νὰ φύγῃ, ποὺ ἔκανε τὴν ἐ-πίσκεψή της νὰ μοιάζῃ μὲ ἐπιφοίτηση.¹ Αντίο, βοσκέ. Στὸ καλό, κυρά.

Καὶ νάτην φεύγει σέρνοντας τάβειανά καλάθια της. Οταν σκαπέτησε στὸ κατηφοικόδ μονοπάτι μοῦ φαίνονταν πῶς τὰ χαλίκια πούστηζαν καὶ καταρακύλουσαν κάτου ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ μουλαριοῦ ἔπειφταν ἔνα - ἔνα στὴν καρδιά μου. Τάκουσα πολλὴ-πολλὴν ὥσα καὶ ὅσο νὰ τελειώσῃ ἡ μέρα ἔμενα σᾶν ἀποκομισμένος, ἄπολος νὰ κινηθῶ, μη διώξω τὸν πόνο μου. Τὸ βράδυ σὰν ἀρχισαν νὰ γαλαζώνουν οἱ κοιλάδες καὶ τὰ πρόβατα στριμώνονταν τόνα πλάτη στάλλο βελάζοντας γιὰ νὰ μποῦν στὸ μαντρό, ἀρχισαν νὰ κράξῃ ἀπὸ τὴν κατηφοικά δηλὶ πειά γελαστὴ δύως πρότα, παρὰ τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρῦο, ἀπὸ τὸ φόβο μι' ἀπὸ τὸ μουσκεμό. Φάίνεται πῶς κάτου στὴν πλαγιά βρήκε τὴ Δόργον πουσκωμένη ἀπὸ τὸ βροχονέφρια καὶ θέλοντας μὲ κάθη τρόπο νὰ περδάσῃ κιντύνευς νό πνιγῆ. Καὶ τὸ πειδὸς φοβερὸ ποὺ τέτοιαν ὥρα οὔτε ἔπειρε νὰ σκεφτῇ καθόλου νὰ γυρίσει στὸ ὑποστατικό, γιατὶ μονάχη της δὲ θέρβιστα ποτὲ τὸ δρόμο λοξήνοντας καὶ ἔγω γὰρ δὲ μοπορίσας νάφήσαν ἔριο τὸ κοπάδι. Η σκέψη νὰ ἔσυνχτηση στὸ βουνὸ τὴν τυραννούσας πολὺ γιατὶ θ' ἀνησυχούσαν οἱ δικοὶ της. 'Εγὼ τὴν ήρωαζα: Οἱ νύχτες τὸν 'Ιούλιο, κυρά μου, εἶνε μαρκές. Είνε μά κακή στημούλα μονάχα. Φύντωσα μιὰ δυνατὴ φωτιά γιὰ νὰ στεγνώσῃ τὰ πόδια της καὶ τὸ φονστάνι της τὸ μουσκεμένο ἀπὸ τὰ νερά τῆς Δόργης. 'Υστερα ἔβαλε μπροστὰ της γάλα καὶ τυριά. Μά ἡ 'οριάλα δὲ σκέφτονταν οὔτε νὰ στεγνώσῃ, οὔτε νὰ φάγῃ καὶ καθὼς ἔβλεπα τὰ χοντρὰ δάκρυνά της που κυρύσσαν ἀπὸ τὰ μάτια της μετ' ἔχοντας κ' ἐμὲ νὰ κλάψω. Συρρόπτωσε πειδὸς γιὰ καλά καὶ στις κορφές τῶν βουνῶν ὃ δηλος παστάλιζε μιὰ φωτεινὴ σκόνη καὶ ἔνας ατμὸς φωτεινὸς καὶ αὐτὸς ψύχωνταν ἡ τὴ δύση. 'Ηθελον ν' ἀπὸ τὸ μαντρό ποτὲ νὰ στὸ μαντρό γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ καὶ ἀφοῦ ἀπλωσα στὸ χόρτο μιὰ ὠρωία, παστρικά προβειά τὴν καληνύχτια καὶ βγήκα νὰ κάτσως ἀπόξω μαρός στὴν πότα. Μάρτυρας μου ὁ Κύριος οὗτος μ' ὅλη τὴν φλόγη τοῦ ἔσωτα ποὺ μούχαιρες τὸ αἷμα, καμμιά πονηρὴ σκέψη δὲ μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ κεφάλι. Δέν ἔννοιωθεν τίποτ' ἀλλο παρὰ μιὰ τρανὴ περηφάνεια σάν συλλογικῶμαν διὰ τὸ μάγειρα τῆς μάντρας ἀνοίξει καὶ φάνηκε ἡ ὥμορφη ἡ Στεφανίτσα. Δὲ μπροσούσε νὰ λαράσῃ μάτι. Τὰ πρόβατα σάλευαν καὶ ἔτριζε τὸ ἄχερο, ἡ βέλασαν στὸν τούσ. Κάλλιο είχε τὰ νάρθηκα κοντά στὴ φωτιά. Τῆς ἔρριξε στὶς πλάτες τὴν κατσικοπροβιά μου, δυνημώσα τὴ φωτιά καὶ μείναιμε ὃ ἔνας πλάτη στὸν ἄλλο, δίχως νὰ μιλοῦμε.

"Αν ἔπειραστε ποτὲ νύχτα στὴν ἔξοχή θὰ ἔρετε πώς τὴν ὥρα ποὺ ἔμεις κοιμούμαστε ἔνας μυστηριακὸς κύστης ἔχωνται στὴ μοναξία καὶ στη σιγαΐα. Τότε οἱ πηγές τραγουδοῦν πειδὸς λαγαρά καὶ τὰ βουργάκια πειδοῦν φλογίτες. 'Ολα τὰ πενύματα τοῦ βουνοῦ γρονθον ἐλεύθερα καὶ στὸν ἀέρα πλανιώνται θροῖσματα καὶ ἀόριστοι ἥχοι σαν γ' ἀκούς κλαδάδη ποὺ μεγαλώνουν ἡ γόρτη ποὺ φωτωνών. Τὴν ἡμέρα είνε ἡ ζωὴ τῶν ζωντανῶν πλασμάτων, μά τὴν νύχτα ἀρχίζει ἡ ζωὴ τῶν πάνωψυχων. Σάν δὲν είναι κανεὶς συνομιλένος, φοβεῖται. Γιὰ τοῦτο καὶ ἡ κυρά μας ἔτρεπε καὶ κάνονταν σιμά μου στὸ παραμυκρότερο θρόισμα. Σὲ μιὰ στιγμὴ μιὰ λεπτὴ μελαγχολικὴ φωνὴν ὑψώθη ἀπὸ τὸ βρυκό ποὺ λαπυκοπούσαν παράκατον καὶ ἀνεβῆκε καμπατσιτή ὡς ἔμβας. Τὴν ίδια στιγμὴν ἔνας δάπτωντας γάλυστρης ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας πρὸς τὴν ίδια διεύθυνσην σάν νάρθηκαν μαζὶ τοῦν ἔνα φῶς τὸ πάραπονο, ποὺ είχανες ἀκούσει.

— Τ' είνε αὐτό; ρώτησε σιγανά ἡ Στεφανίτσα.

— Μιὰ ψυχοῦλα ποὺ μπαίνει στὸν παραδεισόν, καὶ της εἰπακέντησε τὸ σταυρό μου. Τὸν ἔκανε καὶ ἔκεινη καὶ ἀπόμεινε συλλογικούμενη.

"Υστερα γυρίζοντας κατὸ μέσα, μοῦ είπε:

— Είνε ἀλήθευτα Λοιπόν, μπιστόν, πάοι οι βοσκοὶ είστε μάγοι; — Καθόλου, κυρά μου. Μὰ ἐδώ ζούμε πειδὸς κοντά στ' ἀστέρια καὶ ἔροντες καλλίτερα τὶ γίνεται, παρὰ οἱ ἀνθρώποι τοῦ κάμπου.

'Εκείνη κυρτάζει πάντα ψηλά μὲ τὸ κεφάλι ἀκούμπισμένο στὴν παλάμη, τυλιγμένη ἀνάμεσα σὲ προβεῖς σὰν νάτανε ἔνας μικρούλης οὐράνιος βοσκός.

— Πόσα ἔχει! Τὶ δημορφα ποὺ είνε! Ποτὲ δὲν είδα τόσα. Ξέρεις τὰ ὄνόματά τους, βοσκέ;

— Μᾶ βέβαια, κυρά. Νὰ ίσια ἀπὸ πάνου μας ὃ δρόμος τ' 'Αγιαννη² (Γαλαξίας). Πάσι γραμμὴ ἀπὸ τὴ Γάλλια στὴν 'Ιστανία. Τὸν χάραξε ὁ 'Αγιαννης γιὰ νὰ δείχνῃ τὸ δρόμο στὸ γενναῖο Καρδομάγνο σταν πολεμούσε τοὺς Σαρακηνούς. Πειδὸς κάτω βλέπεις επ' ἀμάξη τῶν ψυχῶν; (Μεγάλη 'Αρκτος) με τοὺς ἀστραφτερούς ζευγούς του; Τὰ τρία τάστρα ποὺ πάντες μπόδις είνε τὰ ζῶ καὶ τὸ μικρούτσικο κοντά στὸ τρίτο είνε δ' ἀγωγιάτης. Βλέπεις τριγύρα ἔκεινα τάστρα ποὺ πέφτουν σὰ βροχή; Είνε οι ψυχές που δὲν τις θέλει ὁ Θεός κοντά του.

Η ΑΓΑΝΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ |

ΤΟΥ ΕΤΙΕΝ ΡΕ·Υ·

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

· Η εύτυχεστά στιγμή είνε ἔκεινη ποὺ λησμονάει κανεὶς, τὸν κόσμο ὅλον, γιὰ νὰ ἔνθυμηται μόνιμα μᾶ ψυχῆ.

***

· Ωρισμένως ὁ Θεός ἔπλασε τὸν κόσμον, ἐν βρασμῷ ψυχικῆς δομῆς. 'Απόδειξεις αἱ... γυναῖκες. ***

· Η οὐρά παῖξει μεγάλον όρλον στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ φανερώσῃ τὴ συγγένεια τοὺς προτιμούστες τὰ ζῶα.

· Ο Θεός ἔθωσε τὴν οὐρά εἰς τὰ ζῶα τῆς ξηρᾶς, εἰς τὰ ψάμια, στὸ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ.

· Η γυναικες τὴν προσθέσαν στὰ φορέματά τους.

***

· Ο γάμος είνε μιὰ ἔξευγενισμένη σωματεμπορία.

· Η γυναικα πωλεὶ τὸν έαντό της, ὁ ἀνδρας ἀγοράζει τὰ παιδιά..

ΣΚΕΨΕΙΣ ΙΔΙΟΤΡΟΠΟΥ

· Επανερχόμεθα στὶς σκέψεις τοῦ ιδιοτρόπου, πόδις τὸν μονογενῆ νιόν του:

· Πολλοὶ φρονοῦν διὰ εἰνε προτιμώτερο νὰ ἔξομολογεῖται κανεὶς, τὸν ἔσωτά του ἀμέσως. 'Άλλοι προτιμοῦν νὰ τὸν λένε κατὰ δόσεις.

· Εγὼ σε συμβούλειων τὸ ἔξης:

· Νὰ διποθέσης διὰ τὴ γυναικα είνε φρούριο, σὺ δὲ ὁ πολιορκήτης. Νομίζεις διὰ τὸ φρούριο αὐτὸν θὰ κυριευθῇ με ἔροδο; 'Εφόδος.

· Φρονεῖς διὰ τὸ εὐκολώτερα καὶ πολιορκία τοῦ πολιορκήτη.

· Εγε διμας ὑπ' όψιν σου, διὰ τὸ φρούριο «ετερεῖται τροφίμων», υπάρχει ἐλπίς νὰ πετυχήσῃ τὸ ηπολιορκία, ἀλλως ἡ ἐφ' ὅπλον λόγχη τὴν πολιορχίας.

· Εγε διμας ὑπ' όψιν σου, διὰ τὸ φρούριο «ετερεῖται τροφίμων», υπάρχει ἐλπίς νὰ πετυχήσῃ τὸ ηπολιορκία,

· Οσο στενες καὶ ἀν εἰνε αἱ σχέσεις σου, με μιὰ γυναικα, νὰ τὴς μιλᾶς πάντα στὸν πληθυντικό.

· Γιατὶ διαν εἰσαι μαζί της, σὲ κανέναν κυκλού ξένων, έχεις φόβο νὰ προδοθης.

***

· Νὰ μὴν ἔξοικώνεσαι ποτὲ μὲ μιὰ γυναικα, ποι ἀφίξεις νὰ τὴν ἀγαπᾶς, γιατὶ εἰνε πολὺ δύσκολο, ἔπειτα, νὰ στρέψῃς τὸ πηδάλιο στὸν ἔσωτα.

('Ακολούθει)

· Λίγο πάρα κάποια νὰ τὸ δικράνι, ἡ οἱ Τρεῖς Βασιλείας ('Ωρίων). Αὐτὸν είνε τὸ φρούριο τῶν βοσκῶν. Μόνο σὰν τὸ κυττάξιας έχει πέρασαν τὰ μεσανύχτα. Λίγο πειδὸς κάποιαν πάντα πρὸς τὸ νότο, λάμπει ο «Πιάνης τοῦ Μιλάν» (Σειρίος). Νὰ τὶ μολογάνεις εἰς βοσκοὶ γ' αὐτὸν τὸν τάστερο. Φαίνεται πώς μια νύχτος δὲ «Πιάνης τοῦ Μιλάν» μὲ τοὺς «τρεῖς βασιλάδες» καὶ τὴν «ελάσσα» (Πούλια) καλέστεραν στὸ γάμο καποιού φιλικού τους ἀστερού. 'Η «ελάσσα» πειδὸς βιαστικὴ ἔφυνε, λένε, πράτη καὶ πήρε τὸν ἀπάνου δρόμο, ἐπει τὸ σταθερόν. Οι «τρεῖς βασιλάδες» ἔκοψαν παράκαπτον καὶ τὴν ἐπόρτασαν, μὰ αὐτὸς ὁ τεμπέλης δὲ «Πιάνης τοῦ Μιλάν» ποὺ ἀποκιμήθη στὸν πέταξε τὸ φαβδί του. Νὰ γιατὶ οἱ «τρεῖς βασιλείας» λέγονται τοῦ Γιάννη Μιλάν.

· Μὰ τὸ πειδὸς ώραιο ἀπ' δια τάστερια είνε «τάστεροι τοῦ βισκόνη» ποὺ μᾶς φωτίζει τὴν αὐγὴν διὰ τὸν σκαριόνυμο τὸ κοπάδι καὶ τὸ βραδόν σὰν τὸ κακεύδωνε. Τὸν δέλμε καὶ καὶ μεσανύχτα τὸν βισκόνη ποὺ μᾶς φωτίζει τὴν αὐγὴν διὰ τὸν σκαριόνυμο τὸ κοπάδι καὶ τὸ βραδόν σὰν τὸ κακεύδωνε.

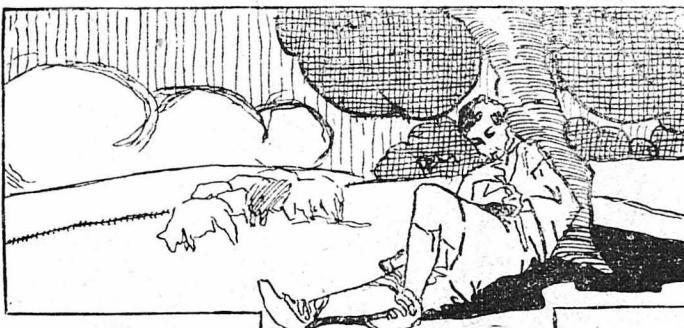
— Πᾶς λαιόν, βοσκέ, πανιρεύονται καὶ τάστερα;

— Μᾶ βέβαια, κυρά.

· Καὶ καθὼς προσπαθούσα νὰ τὴς ζέηγησο τὶ ηταγε αὐτοὶ οἱ γάμοι έννοισαστα κατέρρευσαν τὸν δρόμο ποὺ μᾶς φωτίζει τὴν αὐγὴν διὰ τὸν σκαριόνυμο τὸ κοπάδι τοῦ βισκόνη. 'Ηταν τὸ κεφαλάκι της, βαρύμενο ἀπὸ τὸν υπνό ποὺ ἀκομπούσε ἀπάνω μου, τοσαλαζώνοντας τὶς κορδέλλες του, τὶς δαντέλλες του καὶ τὰ πλούσια του μαλλιά.

· Εμεινει δίχος νὰ σαλεύῃ ὡς τὴν ὥρα ποὺ γλώμασαν στὸν οὐρανό τὰς τάστρα. 'Έγω την ἔβλεπα νὰ κοιμᾶται ταραγμένος καπακος μὲ προφυλακμένους ἀπὸ τὶς ἀγίες σκέψεις ποὺ μᾶς γεννοῦσεν τὴ ζάστερη νύχτα. 'Επάνω καὶ γύρω μας τὰς τάστρα τραβόδαν τὸ σιωπήλο τους δρόμο σὰν κανένα κοπάδι. Κάποτε μᾶς φαίνονταν πῶς ένα ἀπ' αὐτὰ τὶς τάστρα παραστράτης καὶ ἔγιερε νὰ κοιμῇθη στὸν δρόμο μου.

('Απὸ τὸ Γαλλικό Δ.)

Τὸν καιρὸ ποὺ φύλαγα τὰ κοπάδια στὸ Λυμπερόν...